

VIERING VAN DE ZONDAG IN DE MARANATHAKERK

Zondag 12 maart 2023, Oculi
Derde zondag in de veertigdagentijd

voorganger: ds. Ad Alblas
organist: Bert van Stam
ouderling:
diaken:
kindernevendienst:
koster: Marian van Duijvenvoorde

DIENST van de SCHRIFT

In **STILTE** komen we de kerk binnen

WELKOM en Calendarium
(door ouderling)

DE VOORBEREIDING

Aansteken van de **KAARSEN** op tafel onder klokgelui
(door diaken)

BEMOEDIGING

ouderling: Onze hulp is in de Naam van de Heer
allen: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

DREMPELGEBED *(door ouderling)*

LIED 25a

SMEEKGEBED, afgesloten met:

Het smeekgebed bidden we met woorden die hier 40 jaar geleden ook klonken en aan actualiteit niets hebben ingeboet, die van Wim van der Zee.

Onze ogen zijn gevestigd op U, o God / want Gij zijt onze bevrijder.

Onze ogen zijn gevestigd op U / houd uw ogen gericht / op uw wereld, uw mensen / en zie aan / de diepe ellende / waar men U op aankijkt.

Onze ogen zijn gevestigd op U / zie neer met uw ontfermende blik / op alle mensen, die niet om aan te zien zijn op alle mensen, naar wie niemand omziet.

Onze ogen zijn gevestigd op U / blijf ons aankijken / als we verdiept zijn in onszelf / houd ons in het oog / als we onze eigen wegen gaan.

Onze ogen zijn gevestigd op U / vestig uw ogen op ons.
voorganger: zo bidden wij:

- v. Heer ontferm U
- a. HEER ONTFERM U
- v. Christus ontferm U
- a. CHRISTUS ONTFERM U
- v. Heer ontferm U
- a. HEER ONTFERM U

LIED in de veertigdagentijd: 272

DE SCHRIFT

Afstemming op het kerkelijk jaar

Het is de 3^e zondag in de 40dagen op weg naar Pasen.

Met de eerste regel van de antifoon, Psalm 25, zondag Oculi, ogen. Het gaat vandaag over **kijken** dat **zien** wordt.

In de woestijn komt water stromen uit de rots.

Bij een oude bron wordt wie drinkt zelf een fontein.

De **ZEGEN** van Aäron (uit Numeri 6²⁴⁻²⁶)

De **ALTIJDAANWEZIGE** gaat u zegenen en beschermen,

De **ALTIJDAANWEZIGE** gaat het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en zal u genadig zijn,

De **ALTIJDAANWEZIGE** doet zijn gelaat al over u schijnen en is u genadig.

Moment met de **KINDEREN**

Ogen dicht. Ogen open: kijken. Wat zie je. Als je goed kijkt steeds meer. Zie je alles? Is er ook iets dat je niet ziet?

EERSTE SCHRIFTLIZING (door ouderling)

Exodus 17: 1-7 (Massa en Meriba: water uit de rots)

LIED 605

TWEDE SCHRIFTLIZING (door voorganger)

Johannes 4: 5-14

Lied 188

TWEDE SCHRIFTLIZING, vervolg

Johannes 4: 23-26

LOFZANG (vast)

Muziek: Bert van Stam

The musical score is written on five staves. The first staff is the vocal line with the lyrics: 'Lof aan U in al - le eeuw - en!'. The second staff is a piano accompaniment line. The third staff continues the vocal line with the lyrics: 'Uw Woord is ons een licht, een schijn - sel op ons pad.' The fourth staff continues the vocal line with the lyrics: 'Lof aan U in al - le eeuw - en!'. The fifth staff is the final piano accompaniment line with the lyrics: 'U die was en is, en blij - ven zal.'

UITLEG EN VERKONDIGING

Gemeente van Christus en alle andere 'kijkers' die 'zieners' willen worden.

In dit uur van toewijding in deze serene rust, bevinden we ons op de **heilige grond** van oude geloofsverhalen. Vrijwel direct komen we we **oog in oog** te staan met de **Onzichtbare**.

Onze ogen kruisen de **intense blik** van de Altijdaanwezige.

We weten zijn ogen gevestigd op ons. In ons hier en nu.

We worden **meegenomen** op reis, naar binnen, en naar buiten.

We komen in **Sichar**. Een stad die niet bestaat. Wel wat betekent: 'dronkenschap'. Hoor dat als **laveloosheid**, haast buitenbewustzijn. Om het **verdriet** te beteugelen.

We zijn in **Samaria**. Dat detail zou je **kunnen** ontgaan. Als je het ziet werpt het **helder licht** op het vervolg. Samaria is vijandig gebied. Mensen zijn **gevaarlijk** voor elkaar. Verwante volken met eenzelfde godsdienst en taal, zijn van elkaar vervreemd. Niemand weet meer goed waarom. De **vijandschap** zelf is de **vijand** van elkaar bedreigende volken.

Is het vreemd, dat ik ineens aan **Oekraïners** en Russen moet denken? Niet aan de raketten maar aan de mensen.

Verwante volken, spreken elkaars taal, gaan naar dezelfde Orthodoxe Kerk, voor zover de oorlog ook niet binnen woedt. Het is niet moeilijk om **andere plaatsen** de revue te laten passeren, waar mensen hun **medemenselijkheid** hebben **opgezegd**.

Daar in dat onherbergzame niemandsland op het heetst van de dag proberen mensen het **uit te houden**. Ze ontmoeten elkaar bij dezelfde **bron**. Onverwacht, die **man** uit Nazareth, de jood, en die **vrouw** uit Samaria. Ze kijken en zien alleen elkaar,

Verder niemand. Die vrouw zoekt de eenzaamheid, de vrienden van de **Meester** zijn even boodschappen doen. Dit moment **geeft** hen aan **elkaar**. Hij vraagt haar... om water.

Daarin ligt de **brug** tussen vervreemde volken: iets **nodig** hebben. En dat is ook zo, altijd. De hele **wereld** heeft elkaar nodig om te overleven. Er is een diepe verwantschap in de afhankelijkheid van de natuur en het klimaat (graan uit Oekraïne) en even grote kwetsbaarheid bij een nucleaire ramp.

Hem hoor ik in om hulp vragen aan haar. "Ik **sterf** van de dorst". Ik zeg dat bewust zo, omdat het **het 6^e uur** is op het heetst van de dag. Hetzelfde moment, waarop de Gekruisigde deze woorden uitroept op Golgotha.

Zij: "ik kom ook om van de dorst". De vijandig gezinde vreemden worden al **vertrouwer**. Ze hebben hetzelfde: **dorst**.

Het kan je niet ontgaan, dat dit **levensdorst** is. Het letterlijke water wordt in het hele verhaal niet uit de put gehaald. Het is symbool, **aanzet** voor een diepere laag in ons bewustzijn. Dorst is een **oerbegrip** in bijbelse en andere spirituele tradities.

Het is de **oerbehoefte** van de mens aan kracht, vrijheid, vrede, veiligheid, vreugde. Het is tegelijk en niet minder de **dorst van de ziel** naar levend water, om te worden waartoe je er bent, je te ontwikkelen. Niet alleen zelf verzadigd te worden, maar een **fontein** te worden van levenswater. Mens te zijn naar je **bestemming**, naar Gods bedoeling.

Een **groeiproces** dat **weergaloos** wordt beschreven in de woestijnreis van **Israël** naar het beloofde land. De tijd van 40 jaar

om wijs te worden. Om het menszijn te leren. Daarbij geholpen door Mozes en de profeten. Water is Tora, is wijsheid. Je diepste zelf **komt om**, als je die dorst niet kunt lessen. Dat zie je bij **Massa** en Meriba. Er ontstaat grote ruzie, opstand. Elkaar de **schuld** geven. Het ideaal **verraden**, als de hemel het niet zou verhoeden. We kennen die **harde reactie** op niet verzadigde dorst, die sociale uitdroging van de samenleving. Als ik me niet vergis zie ik het elk moment. Het beklemt me dat leiders de samenleving leiden zonder visie, kome wat komt. De stoere **ontkenners** van hun **religieuze** dorst slaan die hand weg die hen wil helpen. Ze kijken maar zien niet. Het water is er al zien ze het niet. In de harde **werkelijkheid**, zijn bronnen van goedheid en genade. Als je op die rots durft te **slaan**, wordt het harde zacht. Komen er **stromen** van levend water.

De man bij de bron **helpt daarbij**. Zij **ziet** iets in hem. Meer dan je met kijken alleen opmerkt. Ze doorziet hem, ziet in hem een profeet. Dat is de bron zelf. Ze neemt ons **mee** in die ontdekking. Wat zij ziet zien wij: de **ontdekking** van de bron. Toch? Wacht: hoe worden wij **zij**? Maar staat dat niet te ver van ons af? Zoals zij geen joodse is, zo zijn wij de messias niet. **ander volk**, gewone mensen, wij zijn de Messias niet. Nee, zegt de Meester, dat gaat **voorbij**. Dat is al aan het voorbij gaan. Er is **geen beperking** meer, geen uitsluiting, alle **levensdorstigen** putten uit zijn bron. Jesaja had dat al voorzegd en de psalmen bezongen. Rabbijnen geven het beeld van de rots als **meereizende bron** van water. De levensbron is **niet exclusief**, voor geen godsdienst, voor geen mens. Wie dorst heeft, dat is wat in het gesprek heet:

'aanbidden in geest en waarheid', waar ook ter wereld, die krijgt te drinken én die wordt tegelijk een fontein voor allen.

Door het drinken stroomt **nieuw leven** door lijf en leden, door je ziel en samenhangen. Je **ogen** gaan **helder stralen** en helder zien. De ander, de medemens, de situatie. De nog verborgen mogelijkheden van mensen. De **vrede** en **gelijkheid**, de veiligheid en solidariteit waar de hele wereld naar smacht. Waar onze spiritueel verschaalde samenleving om schreeuwt. Bedenk dat aanstaande **woensdag** in het bijzonder. Laat ons land niet verder uitdrogen. Laat levend water voor allen uit de fontein van onze hart, hoofd en handen, onze ziel stromen.

Precies dat werpt de vrouw in het midden. Wij zijn van een **ander volk**, gewone mensen, wij zijn de Messias niet. En als Samaritaners van alle tijden is er een **reuze afstand** tussen ons en de heilige bronnen. Zoals tussen Samaria en Jeruzalem. Nee, zegt de Meester, dat gaat **voorbij**. Dat is al aan het voorbij gaan. Er is **geen beperking** meer, geen uitsluiting, alle levensdorstigen mogen putten uit zijn bron. Jesaja had dat al voorzien en de psalmen bezongen. Rabbijnen geven het beeld van de rots als **meereizende bron** van water. De levensbron is niemands bezit. **Niet exclusief**, voor geen godsdienst, voor geen mens. Wie dorst heeft, dat is wat in het gesprek heet: 'aanbidden in geest en waarheid', waar ook ter wereld, die krijgt te drinken én die wordt tegelijk een fontein voor allen.

Dat **beeld kennen** ze wel. Die vrouw is ook zo opgevoed. De lezers van **Johannes** kennen het verhaal van binnen en van buiten. Al houdt de vrouw zich nog van den domme, dat is om des te scherper te accentueren, dat het al lang niet meer om die put gaat. Maar om de **spirituele bron**, van de traditie. De bron van Jacob staat voor de geloofsvader Jacob zelf. Het levenswater is levenswijsheid, **aansluiting** bij je eigen bron, in je hart geslagen door de Onzienlijke. Het is er al, maar je ziet het nog niet. Je hebt te leren om anders te kijken.

Even maar, voor eeuwen genoeg, al wil je altijd weer en meer.

LIED 653: 1+ 3+7

DE GAVEN EN GEBEDEN

MEDEDELINGEN (*door diaken*)

INZAMELING DER GAVEN onder **MUZIEK**

VOORBEDEN en STIL GEBED (*door diaken*)

d:...zo bidden wij:

allen: HEER, HOOR ONS GEBED

ONZE VADER

SLOTIED (staande): 605

WEGZENDING EN ZEGEN

a: AMEN

SLOTMUZIEK

UITGANGSCOLLECTE